



BIBLIA

Az októberi elmélkedéseket Várnai László (Balatonboglár), a novemberieket sorrendben Sztraka Ágnes, Csiky Lajkó, Kőszegi Júlia (mindhármna Budapest), ill. Kőszegi Sámuel (Pécs) készítette.

Október 2. — Évközi 27. vasárnap — Mt 21,33–43 — Elképesztő bátorság

Csodálatra és követésre méltó Jézus bátorsága, amikor a reá váró biztos kínhalál tudatában felmegy tanítványaival Jeruzsálembe. Útközben már közölte velük, hogy nekik is vállalniuk kell majd a keresztre feszítést. Nem lehangoltan vette tudomásul földi sorsa végét, mint Tamás apostol, aki ezt mondta társainak: „Menjünk, és haljunk meg veled együtt” (Jn 11,16). Ugyanakkor nem vakmerően, inkább reményteljesen nézett szembe pusztulásával és gyilkosával. Az Atyjában való töretlen bizalma és küldetésadata adta neki ezt a bátorságot. Tanító példabeszédeivel erősítette a benne bizókat, és figyelmeztette, szembesítette az ellene gyilkos indulatokat forralókat. Nem sok idő múlva ugyanígy csele-

kedett a vértanúk sorát megnyitó tanítványa, István diákonus is.

A szőlőmunkásokról szóló példabeszéde történelmi tabló Istenről, a prófétákról, a zsidó vallási vezetőkről, önmagáról és a pogányokról. A mindenkit szerető és megmenteni akaró Atya képét nem rontja le a példabeszéd címetjeinek véleménye, mely szerint a szőlősgazda gonoszul elbánik a gonoszokkal. Hiszen ők saját istenképükből következtek erre, mert nem ismerték fel, és nem fogadták el Jézus álláspontját. Ennek nyomán önmagukat leplezték le és ítélték el, amikor a pogányokból megszülető új választott néppel voltak kénytelenek szembesülni. Ezt a vélekedést erősítette meg Jézus a szegletkőről és az evangéliumi szeretet gyümölcsseit megtermőkről mondottakkal.

Jézus példája és tanítása a biztos alap, összetartó erő és beteljesítő szegletkő minden szeretetközösség számára.

Mi a példabeszéd üzenete korunk embere számára? Jézus gyümölcsöt keres az örökségét eltékozló, nem vállaló európai és magyar megkereszteltek életében is. Tőlünk is elvételik Isten Országá, ha lemondunk a gyermekvállalásról, a hitre nevelésről és a tanúságtételről. Akik „megölik” magukban és embertársaikban a jézusi életet, azok a kárhozatukat választják.

Végül mit mond a jelenben Jézust követni akaróknak? Bízunk töretlenül Isten minden emberi elképzelést felülmúló szeretetében! A próféták bátorságával leplezzük le korunk bűneit! Folytassuk Jézus szeretetének szolgálatát! Legyünk a remény emberei! Így lesz gyümölcsöző életünk.

Október 9. — Évközi 28. vasárnap — Mt 22,1–14 — Kérdések és válaszok

Az előző vasárnap példabeszédeiben szereplő atyai istenképet azzal mentegettük, hogy Jézus ellenségei vélekedtek így a gonoszokkal elbánó Szeregek Uráról. De mit szólunk a mai példabeszédben szereplő királyról, aki kegyetlenül elbánik a lakodalmat bojkottálókkal? Ezért és a meghívást átnyújtók legyilkolása miatti haragjában „elküldte seregeit, és felkoncoltatta a gyilkosokat, városukat pedig felégette”. Ezenfelül azért is meg kellene védeni a szeretet-istenkép becsületét, mert megkötözve kidobatta a menyegzős ruhát nem viselő vendéget?

Válaszunkat azzal kezdhetjük, hogy megpróbáljuk beleélni magunkat abba a korba, amikor Máté írása megszülethetett. A haragvó király képe általános volt az ókortól kezdve. Jézus aligha értékelte ezt a magatartást, és legkevesébe sem alkalmazta a mennyei Atyára. Inkább a tékozló fiú atyja, az irgalom és megbocsá-

tás Istene az övé. Maga ezt gyakorolta, még gyilkosaival szemben is.

Máté korának zsidókból lett keresztényei számára írta evangéliumát, akik már tanúi voltak Jeruzsálem kegyetlen elpusztításának. Mondhatták, hogy beteljesedtek Jézus szavai a Messiás Országába meghívást visszautasítók sorsáról. Így jár az a város és nép, amely nem fogadja el Isten meghívását Jézus menyegzős lakomájára.

Ezért talán elbizakodottak és önelégültek lehettek a hívő emberek. A menyegzős ruha fontosságával figyelmeztette őket Máté erre a veszélyre. Ez az „üdvösség ruhája, az igazság palástja” (Iz 61,10), a „fehér ruhába öltözött” egyház, „amely a szentek igaz cselekedeteit jelenti” (Jel 19,8). Akin ez nem található, az méltatlan a mennyek országára.

Amiben nem kell megvédeni a példabeszéd istenképének becsületét, az a

nagylelkűsége. Hiszen a király mindenkit meghív fia lakodalmára, jókat és rosszakat egyaránt. Aki elfogadja a meghívót, és magára veszi az ajándékba kapott menyegzős ruhát, az részese lesz a lakodalmi örömmek.

Isten tehát mindenkit meghív a Vele és az egyházával való asztalközösségre, amelynek teljessége az örök boldogság. Akiknek azonban fontosabb az anyagi világ: föld, üzlet és a hatalom, elveszíthetik az élet igazi célját: az örök szeretet mennyei hazáját. A külső sötétség a szeretetnélküliség jelképe. A sírás és fogcsikorgatás pedig az elhibázott élet kudarcának kifejeződése.

Akik viszont hallgatnak a meghívásra, elmennek a lakodalomba és vigyáznak lelkük menyegzős köntösére: ők lesznek a választottak. Hogy sokan vagy kevesen lesznek, az életünkön és tanúságtételünkön fordul.

Október 16. — Évközi 29. vasárnap — Mt 22,15–21 — A képmutatás

A mai evangéliumban ismét megcsodálhatjuk Jézus Krisztus bölcsességét és emberismeretét. Amikor az egymással ellenséges farizeusok és a Heródes-pártiak együtt léptek hozzá, már alap volt a gyanakvásra: Vajon mit

forraltak ki ellenem? Gyanakvását tovább fokozhatta a dicséretetek sora, amelyben eddig nem volt része ellenfelei részéről. Igaznak mondják azok, akik eddig hazugsággal vádolták. Isten útja tanítójának nevezik, noha nemrég

még ördöggel cimborálónak kiáltottak ki. Most elismerik, hogy nem emberi tekintet vezet szavait, hamarosan azonban a főpap azért ítéli halálra, mert ember létére istenné tette magát. Jézus le is leplezi ellenfelei ármányko-

dását, amikor kísértésnek, vagyis a sántától valónak mondja kérdésfeltevésüket. Önmaga szegénységét, a hatalomtól való távolságtartását is kimutatja azzal, hogy kér tőlük egy adópénzt, hiszen „igaz izraelitaként” ilyennel nem rendelkezett. A farizeusoknak talán kedves is volt e tekintetben, és egy a római megszállókkal megalkuvó Heródes-párti személy ereszényéből került elő a pénzérme. Azt gondolták, hogy Jézus mindenképpen szembekerül valamelyik hatalommal. A farizeusokat nyilván nem az Isten iránti szeretet vezette, amint a Heródes-pártiakat sem a Rómához való hűség indította, hanem Jézust akarták elveszejteni. A Mester meglepő válasza leleplezte gonosz szándékukat, és za-

varba jöttek. Kérdésére – „Kinek a képe ez, és kinek a felirata?” – velük mondatja ki a választ. A császár arcképe a pénzérmén és a római felirat állandóan emlékeztette a zsidókat alávettségükre, szolgaságukra.

Itt abba is maradhatna a történet, ám Jézus nem elégszik meg ellenfelei megszégyenülésével, hanem tanítóként a tanulság megállapítására is törekszik. Ezért arra is válaszol, amit nem kérdeztek. Azon túl, hogy az adópénz a császárnak jár, figyelmeztet az Istennek adandóra. Mi jár az Istennek az ember részéről? Nem mondja ki, hallgatóinak kell levonniuk a következtetést. Mivel az ember a teremtő Isten képmása, a császárt nem illeti meg a szíve (= szándékvilága), lelkiismerete (= belső irá-

nyultsága) és az élete (= katonai szolgálat). Kettős állampolgárságunk van. Az állambeli polgárságunk adófizetésre kötelez mindazon szolgáltatásokért és juttatásokért, amelyeket a földi hatalomtól kapunk. Az Isten Országához tartozásunk pedig Istenhez való hűséget és elkötelezettséget kíván tőlünk. A kettőt nem szabad összekeverni. Ezért figyelmeztet Jézus: „...legyetek kevertlenek, mint a galambok” (Mt 10,16).

Ha emiatt szembekerülünk a császárral, nem szabad aggodalmaskodnunk, mert Jézus az övéhez hasonló tisztánlátást és bátorságot ígér az üldözőkkel szemben: „En olyan ékesszólást és bölcsességet adok nektek, amelynek egy ellenfelet sem tud ellenállni, vagy elentmondani” (Lk 21, 15).

Október 23. — Évközi 30. vasárnap — Mt 22,34–40 — A legnagyobb parancsolat

A farizeusok nem nyugodtak bele kudarcukba, hogy Jézus kivágta magát az adópénz csapdájából. Nem tanultak a szaduceusok felsüléséből sem a sógorházasság kérdésében. Újabb témával próbálták Jézust zavarba hozni. A parancsok rangsora iránti állásfoglalásával kísértették meg. Úgy gondolták, hogy a tanulatlan vándortanító elbukik a vizsgán, és lejárátódik a vezetők vagy a néptömeg előtt. A 613 parancs teljesítése annyira megkötözte a kiskapukat nem ismerő népet, hogy mindenhol korlátokba ütköztek.

Jézusban azonban emberükre, mondhatjuk, Istenükre akadtak. Egyértelmű magabiztossággal állította a parancsok élére az Isten iránti szeretetet. Idézte nekik Mózes 5. könyve 6. fejezetének 5. versét. Ez volt a zsidó nép mindennapi imádsága, a vértanúk utolsó hitvallása. Az egyetlen Urat teljes szívvel szükséges szeretni, mert Ő féltékeny Isten, és nem tűr meg maga mellett mást. Jézus is ezt vallotta, amikor arra figyelmeztette tanítványait, hogy nem szolgálhatnak egyszerre két úrnak: Istennek

és a mammonnak. Szívünk trónján csak a Teremtő Isten ülhet, ott másnak nincs helye. Hasonlóan egész lélekkel kell imádni, mert lelkünk nem állhat egyszerre a Szentlélek és a gonosz lélek irányítása alatt. Emberségünk örökké megmaradó összetevője csak az Isten szeretésével éri el végső célját: az üdvösséget. Szellemi részünk, értelmünk és gondolkodásunk helyes irányultsága ugyancsak az lehet, hogy csak Neki hódolunk. Egyedül ez méltó emberi kiteljesülésünkhöz. Vagyis testünk-lelkünk-sellemünk, azaz egész emberi mivoltunk Isten viszonszeretésére hívottunk.

Jézus, hasonlóan az adópénz kérdéséhez, itt is hozzáfűzi a maga álláspontját, melyet nem kérdeztek hallgatói. Vagyis nem hagyja általuk tematizálni gondolkodását, hanem szellemi fölényét tanúsítva szabadon befolyásolja őket. Szembesítve a farizeusokat gyengeségükkel, rámutat a második parancsra: a felebaráti szeretetre. Ismét idéz, most a 3Mózes 19,18-at. Ezzel hangsúlyozza, hogy a felebaráti szere-

tet mércéje az önszeretet. Ahogy mindenki akarja a jót magának, úgy akarja azt embertársainak is! A jézusi arany szabály megvalósításával lehetünk igaz emberek.

A két parancs olyan, mint az ember két lába, mellyel szilárdan áll a földön. Nemesak a mózesi törvény teljessége az Isten és a felebaráti szeretet, hanem a próféták üzenetének csúcsa is. Míg a törvény betűje inkább korlátozza az ember szabadságát, addig a próféták magatartása felszabadít az Istennek tetsző életre. Segítenek a parancsokat pozitívan látni. Ahelyett, hogy azon aggodnánk, amit nem tudunk megtenni, arra figyeljünk, hogy mit tudunk tenni Istenért és felebarátainkért. A próféták és legfőképp Jézus Krisztus önfeláldozó élete példakép az Isten- és ember-szeretet áldozatos megvalósításához.

Nemzeti ünnepünkön imádkozzunk az áldozatokért! Becsüljük meg szabadságszeretetüket! Ne engedjük a szolgaság igájába hajtani magunkat és felebarátainkat! Isten- és emberszeretünkkel segítsük népünk boldogulását!

Október 30. — Évközi 31. vasárnap — Mt 23,1–12 — A szavak és tettek egysége

Miután Jézus – a Messiásról feltett kérdésre válaszolni nem tudó/nem akaró – farizeusokat elhallgattatta, szellemi támadásba kezdett ellenük. Kemény szavakkal illette hiteltelen magatartásukat, képmutatásukat. Elismerte társadalmi helyzetüket, törvénytárgyarázói tekintélyüket, de óvta övéit tetteik követésétől, mivel másként cselekedtek, mint beszéltek. Ráadásul az Isten törvényéhez olyan emberi előírásokat fűztek, amelyek elviselhetetlen teherként neheztedek a kiskapukat nem ismerő egyszerű emberek számára. Persze ők maguk kijátszották ezeket. Jézus azért is kárhoztatta őket, mert

nem az Isten iránti szeretetből engedelmeskedtek a törvénynek, hanem pusztán feltűnésből, hogy az emberek tetszését learassák. Ezt a célt szolgálta a külsőségekben megmutatkozó előkelőségük jelzése, mint a széles imaszíjak, hosszú bojtok a ruhájukon, a főhelyekre tülekedésük és a rabbinak szólítás megkövetelése.

Jézus számára a példamutatás volt a szeretet továbbadásának a legfontosabb tényezője. Szavai és tettei között nem található ellentmondás. Még ellenfelei is elismerték, hogy tanításában nincs tekintettel az emberek véleményére. Csak az Atya tetszését kereste, soha

nem engedett a népszerűség kísértésének. Ezért állíthatott magas erkölcsi követelményeket követői elé. A kiváltságos megszólítások, mint a rabbi, atya, tanító, nem használandók Isten Országában új közösségében – ennek alapja ugyanis az Atyaisten gyermekeinek testvéri egysége, amelyre egyedül Jézus taníthat meg, illetve mennybemenetele után az igazságra vezető Szentlelke. Jézus, mint Isten legnagyobb küldötte, a legkisebbé tette magát az emberek között. Szegény vándortanítóként gyógyította a betegeket, bocsátotta meg a bűnöket, emelte fel az elesetteket. Rabszolgai munkával mosta meg apos-

tolai lábát, és vállalta az utolsóknak kijáró kereszthalált. Az Atya mennyei királyságába az Ő útja, a szolgáló szeretet magatartása vezet el.

Sajnálatos, hogy a kommunista diktatúra idején számos egyházi vezető is gyengének bizonyult, és saját karrierjét építette a közösség szolgálata helyett.

November 6. — Évközi 32. vasárnap — Mt 25,1–13 — Mindent megosztani

Nem volt jó érzésem, mikor ezt a példabeszédet olvastam. Mit írhatnék róla, amikor nehezen tudom jól értelmezni. Nem adni, mással nem osztolni, nem bízni rá magunkat a Szentlélekre, Gondviselésre – számomra nem tűnik a legjobb mondanivalónak. Csak úgy tudok pozitívan, számomra is elfogadhatóan nézni erre a szövegre, ha azt mondom, az olaj nem valami kézzel fogható dolgot jelent, hanem hitet, tisztaszívűséget, tudást, amit nem lehet egy pillanat alatt megszerezni vagy odaadni másnak. Hiszen ezek kiforrása, belső kincsekké érése hosszú évek vagy akár az életünk munkája. A dolgokat meg lehet vásárolni, de az nem az igazi, nem is engednek be érte a lakodalomba. Viszont a lelki, szellemi, kézzel

Jól bemutatja ezt a helyzetet Szabó Gyula testvérünk legújabb könyve: A Pápai Magyar Intézet mint a magyar hirszerzés előretolt bástyája. Az ügynököknek fontosabb volt pozíciójuk megtartása és bővítése, mint Jézus egyértelmű tanítása és példaadása. Akkoriban hangzott el a megdöbbentő kijelentés:

nem fogható értékekből mindig eleget kell tartani magunknál, és akkor semmi sem érhet minket váratlanul. Ezeket a javakat is meglehetősen mással, de végző soron a másikon fog múlni, hogy mit terem a meghallott, megszerzett ismeretekből, lesz-e belőlük elegendő olaj, amely kitar a völegény érkezéséig.

ISTEN

*Én az Istenem úgy szeretem,
Hogy a szívemet földbe vetem,
Megéri, akkor learatom,
Fölösét pedig másnak adom.*

*Meg is köszöni, akárki az,
Akarha huncut, akár igaz,
Ha mindörökre, ha csak percre,
De az Isten fölébred benne.*

„Maguk ne Jézusra hivatkozzanak, hanem az egyházra!” Nem az ilyen egyházi felfogás és gyakorlat miatt vált hittelessé sokak számára a kereszténység?

Ma rajtunk fordul, szavaink és tetteink összhangján, hogy mennyire lesz újra vonzó Jézus neve és egyháza!

*Ha lány az, hozzákomolyodva
Rongyos kabátom megfoltozza,
Hogyha meg ember, csak megállít,
Ki is kísér az ajtajáig.*

*Ha éppen főzik az ebédet,
Ottan marasztalnak várt vendégnek,
S ahol az asszony sose hamis,
Meghívnak ott még máskorra is.*

*Aztán csak amikor dolgoznak,
Rólam is el-gondolkoznak,
S hogy munka közben megpihennek,
Érejt érzik a szívemnek.*

*Nem csinálnak egymás közt mozit,
Bennük már Isten álmódoszik,
Álmodik tágas, erős égről,
Kicsiny fiának nagy szívéből.*

József Attila

November 13. — Évközi 33. vasárnap — Mt 25,14–30 — Talentumok mindenkinek

A példázat főszereplője egy dúsgazdag tulajdonos. Pénzét befektethetné biztos helyre, ahol minden kétséget kizáróan gyarapodna, sokasodna a vagyona. Ehelyett azonban közvetítőkre bízva vagyonát, lemondva a biztos nyereségről. Kockázatosabb utat választ, olyan utat, amelyben benne van a bukás lehetősége is, hiszen nem tudja, mennyit fog visszakapni talentumaiból. Ebből látszik, hogy nem a nyereség a fő célja, hanem munkatársainak próbára tévése, elkötelezettségük ellenőrzése.

Az Úr jóhiszeműen és bizalommal adja kezünkbe vagyonát. Azt akarja, hogy ne csak a beosztottjai legyünk, hanem felelős munkatársai is. Azt várja tőlünk, hogy tanúságot tegyünk szorgalmunkról, személyes elköteleződésünkről. Szabad akaratot kaptunk, még azt sem mondja meg, mit kell tennünk, csupán azt várja, hogy okosan gazdálkodjunk a ránk bízott vagyonnal. Az pedig, hogy nem mindenki kap ugyanannyit, nem azért van, mert különbséget akar tenni köztünk, hanem azért, hogy mindenki a lehető legnagyobb mértékben tudja kamatoztatni képességeit. A semmirekellő szolga megjegyzése is mutatja az Úr jóságát, igyekezetét, és azt, milyen nagy kegyet gyakorol munkatársaival („olyan ember vagy, aki ott is aratsz, ahol nem vetettél, és onnan is gyűjtesz, ahová nem szórtál”).

A lényeg, hogy Isten mindannyiunk számára oszt talentumot. Kinek többet,

kinek kevesebbet, de észt, erőt, tehetséget, tudást, képességet és még számtalan formáját kapjuk ajándékainak. Ez lehet munka, család, tulajdon, mindenki annyit kap, amennyire szüksége van. Ez a vagyon azonban nem a miénk. Istentől kaptuk, és kamatostul visszavárja tőlünk. A talentum birtoklása felelőség. Használhatjuk, forgathatjuk, gyönyörködhetünk benne, élvezhetjük előnyeiket, learathatjuk gyümölcseit, de amikor eljön az idő, el kell számolnunk vele. Nem rejthetjük a földbe, nem őrizgethetjük, mint a semmirekellő szolga. Isten nem vár tőlünk mást, mint hogy éljünk azzal, ami a miénk.

A talentum azonban olyan hatalmas érték, hogy így egyben, egyszerre nem is tudjuk használni, nem tudunk mit kezdeni vele. Mennyei Atyántól kaptott képességeinket, tudásunkat aprópénzre kell váltanunk, mégpedig a szolgálat, a másokért élés, a szeretet aprópénzére. Ezeket az aprópénzeket már lehet gyarapítani, egyre többet és többet létrehozni belőlük.

Az elbeszélésben azonban talán nem is a talentum a legfontosabb tényező. Ez csupán eszköz, amelynek segítségével a szolgák (vagyis mi magunk) végezhetjük a tevékenységünket. A talentumok jelenthetik mindazt a képességet, erőt, tehetséget, amellyel rendelkezünk, és amelyet ki kell bontakoztatnunk ahhoz, hogy megfeleljünk a gazda elvárásainak. A legfontosabb

azonban, hogy mindazt a feladatot, amelyet Isten ránk bízott, képességeinket maximálisan kihasználva, nagy-lelkűen, odaadóan, áldozatok vállalásával kell végeznünk, ahogy azt az első két szolga is tette.

A semmirekellő szolga nem vállalta el a feladatot, ezzel pedig óriási hibát, talán még bünt is elkövetett. A rábízott talentumot nem a bizalom jelének tekintette, mint a többiek, hanem csapdának vélte. Félt a felelősségtől, attól, hogy valamit rosszul tesz, amivel megbántja Urát. Tisztában volt vele, hogy a gazda igazságos, de egyben szigorú is, és megköveteli azt, ami jár neki. Félt a felelősségtől, és önző módon azt gondolta, ha ugyanannyit ad vissza, amennyit kapott, és ha megőrzi magának a talentumot, már teljesíti a feladatot. Nem értette meg, hogy valójában nem ugyanannyit adott vissza, hanem veszteséget könyvelhetett el. Saját világába zárkozott, és csak a kudarc lehetőségét látta vagyonában.

Isten munkatársakat kér fel ahhoz, hogy terveit megvalósítsa. Aki ezt nem vállalja, mint a semmirekellő szolga, még azt is elveszíti, amije van. Aki viszont elkötelezettséggel és odaadással vállalja ezt a feladatot, annak százszoros lesz a jutalma. Igyekezzünk megbízható munkatársnak lenni, és akkor az Úr nemcsak egyre nagyobb feladatokat bíz ránk, de százszoros jutalomra is számíthatunk.

November 20. — Krisztus Király ünnepe — Mt 25,31–46 — Az utolsó ítélet

Nehéz megértenünk azt az ellentétet, amely az Isten által kért emberi magatartás és a saját maga által tanúsított viselkedés között feszül. A hívőt Isten mindig arra buzdítja, hogy bocsásson meg a másiknak, és az igazságosság helyett a könyörületet gyakorolja; ő ezzel szemben hajthatatlannak mutatkozik. Pétertől azt kéri, hogy hetvenszer hét-szer bocsásson meg (Mt 18,22), de úgy látszik, önmagára nézve nem tartja érvényesnek e szabályt.

Az ítélet vissza nem fordíthatóságának oka talán a tévedését beismerni nem akaró vádlott megátalkodottsága? De miért ragaszkodna akárki saját boldogtalanságának védelméhez, miért választaná önszántából a kosok csoportját? Vélekedhetünk úgy is, hogy az evangélista csak a korabeli gondolkodásmódhoz és kultúrához kötődve – ahol Isten szigorú és kérelhetetlen bíró: példátlan módon jutalmaz vagy büntet – embertársainak jobb belátásra térítéséhez az elretentést találta a legmegfelelőbb eszköznek.

De mi ne ijedjünk meg ettől! A mi nagy és irgalmas Istenünk soha nem

vetne minket örök tűzre. Különbösen sem hiszünk a büntetéstől való félelem által kikényszerített jócselekedet értékében. Természetesen a gyermeknek azt mondom: „Ne nyúlj a konnektorba, mert megráz az áram!”, „Ne lépj le az úttestre, mert elüt az autó!”, hiszen ő még csekély értelemmel rendelkezik, s csak így tudja megtanulni a helyes viselkedésmódot. Én viszont okos felnőtt vagyok, nem kell komolyan vennem holmi utolsó ítélet címén közvetített fenyegetéseket. De legbelül azért mégiscsak piszkál, miért fogalmazott ilyen erősen Jézus.

Hogyan oldható fel ez az ellentét? Hiszem, hogy az Atya szemében nincs reménytelen eset, és senki sem megy a pokolba azért, mert vétkezett. Ettől függetlenül nagyon is komolyan kell vennem ezt a példabeszédet. Mert Jézus rávilágít arra, mi jelentheti nekem a boldogságot és a szomorúságot. Az emberek a saját megítélésük alapján tartják a másikat jónak vagy rossznak, és ítélik el egymást. Istent egyáltalán nem érdekli, hogy az ember mit titulál jónak vagy rossznak. Ő azt kéri, szeressük felebarátunkat, mint

önmagunkat. De nem azért, hogy a végén jól megbüntethessen, ha nem hallgattunk rá, hanem mert ez az örök boldogság receptje. A krisztusi cselekvésmóddal való szembesülés után két lehetőségem van: megélem, vagy elvetem azt. Így tulajdonképpen én hozom meg saját ítéletemet, én határozom meg, milyen sorsot szánok magamnak. Az Emberfia bírói ítélete nem változtatja meg az életemet, arról egyedül én döntök. Krisztus nem olyasvalaki, aki felülről mond ítéletet, hanem olyan, aki gondolja az ő nyáját, ismeri az övéit. Megtanít bennünket arra, milyen az igazi hit. Ez nem valamiféle megismert igazsághoz való ragaszkodás, hanem szeretet- és életközösség Krisztus által Istennel. A hívő ember hagyja, hogy áthassa őt az Atyára jellemző szeretet és jóság, amelynek jelenvalóságáról elsősorban nem a szép szavak, hanem a tettek árulkodnak. Ezért nem az az igaz ember, aki helyesen gondolkodik Istenről és testvéreiről, hanem az, aki szeret; nem az, aki Krisztushoz hasonlóan beszél, hanem aki úgy cselekszik, mint ő. S az igazak jutalma az örök boldogság.

November 27. — Advent 1. vasárnapja — Mk 13,33–37 — Figyelmeztetés az éberségre

„Vigyázzatok, virrasszatok és imádkozzatok, mert nem tudjátok, mikor jön el ez az idő!”

Mire kell vigyáznunk? Miért kell virrasztanunk? Az evangélium az úr-szolga hasonlatával segít értelmezni ezt a mondatot. Ha az úr elmegy hazulról, akkor a ház irányítását a szolgálóira bízta, mindenkinek meghagyja a tennivalóját, majd abban a reményben távozik, hogy mire visszajön, minden kiadott feladat el lesz végezve. Az alattvalók vagy tüsténkednek, és eleget tesznek az elvárásoknak, vagy lustálkodnak, és munka helyett a henyélest választják. A szorgalmasak, bármikor is jön haza az úr, mindig büszkén állnak előtte, kihúzzák magukat, hisz egész nap dolgoztak. Őket az úr meg is jutalmazza. A semmittevők azonban, akiket alva talált, elnyerik méltó büntetésüket.

Szerintem mindenkinek van ehhez hasonló emléke gyermekkorából. A szülők elmennek otthonról, és meghagyják a gyerekeknek, hogy addig is milyen házimunka vár rá. Aztán valamilyen véletlen folytán előbb hazaérnek, és a gyereket azon kapják, hogy játszik, semmit nem csinált még meg, mert azt hitte, később fognak visszaérni. Ilyenkor lehajtottuk fejünket, és

borzasztóan szenvedtünk attól az érzéstől, amit hanyagságunk váltott ki.

Gondolhatunk arra is, amikor egy kedves ismerősünket várjuk a házukba. Napokkal előtte megbeszéljük, hogy ki melyik nap ér rá, és egyeztetjük a látogatás időpontját. Az azt megelőző napon szépen kitakarítjuk az egész házat, bevásárolunk, és mindenre alaposan felkészülünk. Megjön az áhított vendég, már mosolyogva várjuk, megkínáljuk a frissen sütött süteménnyel, és boldog órákat töltünk el együtt. Ha azonban ugyanez a kedves ismerősünk csak úgy váratlanul becsönget, akkor ahogy meglátjuk, ki áll a kapuban, idegesek és rémültek leszünk. Kikiabálunk, hogy „azonnal nyitom”, és közben nagy iramban szedegetjük a szennyes ruhákat a földről. Majd beengedjük az illetőt, és erőltetett mosollyal üdvözljük. Nem tudjuk semmivel megkínálni, és végig arra gondolunk, hogy mikor megy el már végre.

Ugye milyen kínos ez? Pedig ugyanaz a jó barátunk volt mind a kettő. Ahhoz, hogy ne legyen ilyen érzésünk, mindig virrasztanunk kell, mindig késznek kell lennünk. Hogyan lehet ezt elérni? Hogyan tudjuk lelkünket állandóan tisztán tartani, hogy a nap minden másodpercében képesek legyünk befo-

gadni a vendéget? Véleményem szerint ez teljes mértékben csakis úgy sikerülhet, ha mindennapjainkban „egygyé” tudunk válni Istennel.

Itt jön a képbe az „imádkozzatok” felszólítás. Úgy gondolom, hogy végső célunknak annak kell lennie, hogy egész nap érezzük: bármit teszünk is, azt Istennel együtt tesszük. Ezért szükséges a döntéseink előtt megkérdezni őt. Mit gondol róla? Örül-e neki? Kinek tudok vele örömet szerezni? Ha ezt képesek vagyunk megtenni, tehát praktikusán egész nap tudunk imádkozni, sokkal több embernek fogunk örömet okozni, és erősödik bennünk az az érzés, hogy mi igenis készen vagyunk.

Nagyon tisztelem azokat, akik minden este leülnek és imádkoznak, ugyanakkor hosszú távon nem gondolom elégnek. Hiszen mi van akkor, ha nem este, hanem délután kettőkor jön el az idő? Körülbelül olyan érzés lehet ez, mint amikor a mosnivalót szépen kite-regetjük, de valamilyen okból két zoknira már nem jut idő. Bármennyire szépen kite-regettünk is, azért lesz bennünk egy apró fullánk, hogy azt a két zoknit is ki kellett volna rakni a többi mellé. Tehát szerintem, ha egész nap virrasztunk, nyitottak vagyunk arra, hogy befogadjuk Istent, és picit jobban figyelünk mindenre, akkor nem érhet minket meglepetés.